

ОГЛЯД
ЗАКОНОДАВСТВА
ТА СУДОВОЇ
ПРАКТИКИ

ЗМІНИ
У ЗАКОНАХ

Березень 2019 р.

СУДОВА
ПРАКТИКА

АНАЛІТИКА

АКТУАЛЬНІ
ПИТАННЯ

У ВИПУСКУ:

У випуску:	2
ДЛЯ ВСІХ	4
Індекс інфляції за ЛЮТИЙ 2019р. – 100,5%	4
НБУ зберіг облікову ставку незмінною на рівні 18% річних	4
Електронний реєстр лікарняних листків має запрацювати з осені	4
А поки Електронного реєстру лікарняних не має... Соцстрах радить виявляти фальшиві лікарняні за допомогою лінійки	4
ЗМІНИ ДО НОРМАТИВНИХ АКТІВ	4
Уряд скасував книгу відгуків і пропозицій	4
Діють нові критерії для періодичності проведення перевірок Держпраці	5
РОЗ'ЯСНЕННЯ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ	6
Адміністрування	6
Для зручності: ДФС назвала ідентифікатори електронних 1-, 17- і 20-ОПП.....	6
За неподання фінзвітності разом із декларацією штраф 170 грн	6
Чого й варто було очікувати: Звіт про управління статистиці не потрібен	6
Коли все набридло: коротко про порядок припинення юросіб	6
ТЦО	7
Зверніть увагу: контрольованість операцій між резидентом та нерезидентом через ланцюжок несуттєвих посередників стосується не лише пов'язаних осіб	7
Податок на прибуток	7
Довідка зустрічної звірки не панацея для підтвердження реальності господарської.....	7
Перейшли з єдиного податку на загальну систему: коли коригувати фінрезультат	8
Недоамортизована частина ремонту орендованого ОЗ: у витратах в кінці строку оренди ..	8
Амортизації МНМА в декларації з прибутку не місце	8
Курсові різниці за кредитом від пов'язаного нерезидента: Мінфін спростував фіскальний підхід	8
ПДВ	9
ДФС у своєму репертуарі: отримали від експедитора відшкодування за втрачений товар – нарахуйте ПДВ	9
Зменшення ціни, якщо з дати ПН минуло більше 3 років, не вигідне нікому	9
Працівник відшкодовує особисті телефонні розмови: є місце лише компенсаційному ПДВ	9
Відсутність в ПН нулів у десятизначному ІПН покупця – податковому кредиту не загрожує ..	9
РК можна скласти лише до зареєстрованих в ЄРПН податкових накладних	10
Коли можна не виправляти іншомовне найменування товару в ПН	10
При списанні товарної дебіторки нараховуємо компенсаційний ПДВ	10
ПДВ-наслідки при постачанні/придбанні електроенергії: акценти в контексті реформування ринку електроенергетики	11
Рекламний податок на репатріацію	11
При замовленні реклами у нерезидента «репатріацію» доведеться сплачувати із власної кишені за ставкою 20%	11
ПДФО, ВЗ	12
Компенсація працівнику витрачених ним коштів на користь підприємства: ДФС за доброго, Мінфін – проти	12
Видані працівникам подарункові сертифікати – їхнє додаткове благо.....	12
ЄСВ	12

<i>Працівник надав довідку про інвалідність не з початку місяця: ЄСВ нараховуємо за двома ставками</i>	12
Трудові відносини	12
<i>Тато може, тато може все що завгодно...: керівник вправі виконувати функції касира</i>	12
<i>Менше мінімалки на випробувальному терміні можуть виплачувати тільки, якщо не виконано місячну норму</i>	13
<i>Право на «дитячу» соцвідпустку щодо дитини з інвалідністю є допоки їй не виповниться 18 років</i>	13
<i>Аліменти повинні стягуватись з уже виплачених боржнику сум лікарняних</i>	14
<i>Невикористана соцвідпустка на дітей підлягає компенсації при звільненні</i>	14
<i>Не хочеться, а треба: трудовоголіків варто направляти у щорічні відпуски «силоміць»</i>	14
СУДОВА ПРАКТИКА	14
<i>Строк проведення камеральної перевірки щодо своєчасності реєстрації ПН/РК</i>	14
<i>Наказ та повідомлення про податкову перевірку не є самостійною підставою для її проведення</i>	15
<i>Штраф за несвоєчасну реєстрацію помилкової ПН, нажаль, норма</i>	15
<i>Як довести бенефіціарний статус отримувача доходу-нерезидента: креативний погляд суду</i>	16
<i>Акт звірки взаєморозрахунків – не первинка, але його підписання прериває позовну давність</i>	17

ДЛЯ ВСІХ

Індекс інфляції за ЛЮТИЙ 2019р. – 100,5%

НБУ зберіг облікову ставку незмінною на рівні 18% річних

Електронний реєстр лікарняних листків має запрацювати з осені

Наразі Порядок організації ведення такого реєстру очікує на затвердження Кабміном.

В Реєстрі буде інтегровано дані від трьох структур – Фонду соціального страхування, МОЗ та Пенсійного фонду. Він допоможе оптимізувати діяльність всіх учасників процесу – роботодавця, лікаря і пацієнта, а також побороти корупційну складову — видачу фіктивних довідок.

Ключовою та важливою новацією стане відміна обов'язкової паперової форми лікарняного. **У роботодавця буде персональний кабінет в системі** – для обліку та відслідковування статусу лікарняних працівників. Тож, в будь-який момент можна буде зайти та в онлайн режимі перевірити по номеру лікарняного, коли його було відкрито, на який період тощо.

В даному Реєстрі планується два окремих блоки – **щодо непрацездатності та щодо медичних висновків** (де буде оцифрована інформація з медичних книжок), що допоможе розділити функціонал між лікарями та соціальними службами. Іншими словами, медичну та фінансову складову. Крім того, в планах розробити єдину форму для медичних довідок.

За матеріалами Європейської Бізнес Асоціації: <https://eba.com.ua/elektronnyj-reyestry-lystkiv-nepratsezdatnosti-maye-zapratsyuvaty-z-oseni/>

А поки Електронного реєстру лікарняних не має... Соцстрах радить виявляти фальшиві лікарняні за допомогою лінійки...

Управління виконавчої дирекції Фонду соцстрахування України у Закарпатській області повідомляє, що останнім часом до страхувальників Закарпатської області

почали надходити на оплату листки непрацездатності, які мають ознаки фальшивих (підроблений документів), а саме:

- бланк листка непрацездатності має візуальні відмінності від затвердженого технічного опису листка непрацездатності (зокрема висота графі «Причина непрацездатності» має складати 14 мм);

- юридична адреса ТОВ «Клініка «Інтер», відповідно до відомостей ЄДР, знаходиться на тимчасово окупованій території у м. Луганськ.

Закарпатське управління соцстраху нагадує, що відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999р. №1105-XIV підставою для призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологах є виданий у встановленому порядку листок непрацездатності.

В інших випадках матеріальне забезпечення не повинно призначатись.

Тож, із огляду на сказане, соцстрах натякає, що приймаючи від працівників лікарняні листки, бухгалтерам і кадровикам потрібно перевіряти висоту граф бланку. Вірогідно, для цього обліково-фінансовому відділу варто подбати про закупівлю штангенциркулів та лінійок.

За матеріалами Фонд соцстраху у Закарпатській області:
<http://www.fssu.gov.ua/fse/control/zkp/uk/publish/article/85633>

ЗМІНИ ДО НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Уряд скасував книгу відгуків і пропозицій

За ініціативою Мінекономрозвитку Уряд скасував **норму обов'язкового** ведення книги відгуків і пропозицій.

Книга відгуків і пропозицій на виробництвах, у торгівлі та закладах громадського харчування запроваджена ще за радянських часів з метою захисту прав споживачів через фіксацію у ній фактів їх порушення, рекомендацій та відгуків.

Ініціатори скасування вважають, що наразі ця форма захисту прав споживачів є

неефективною і жодним чином не вирішує їхніх проблем.

Наприклад, у всіх країнах ЄС існує обов'язковість дотримання прав споживачів та розгляд звернень споживачів представниками бізнесу. Бізнесом застосовуються для комунікацій із споживачами різні технології та засоби (від класичного листування до онлайн-платформ для звернень). Водночас такого інструменту як "паперова" книга відгуків і пропозицій у країнах ЄС не існує.

Уряд обіцяє, що скасування обов'язкового застосування Книги відгуків та пропозицій не вплине на стан захисту прав споживачів, не змінить обов'язковість розгляду звернень споживачів суб'єктами господарювання.

Урядове рішення відкриває нові можливості для комунікацій, сприятиме застосуванню різноманітних інструментів комунікацій між бізнесом та споживачем, що сприятиме поліпшенню бізнес-клімату та дозволить зменшити кількість "формальних" перевірок бізнесу.

Тож, із 13.03.2019р. за відсутності у куточку споживача Книги відгуків і пропозицій, адмінштраф згідно зі ст.155 КпАП (від 17 до 170 грн) контролюючі органи застосувати не зможуть.

Як підраховували у Кабміні, скасування книг дозволить зменшити фінансові витрати усіх підприємств на 125 млн грн на рік.

Поряд із цим, суб'єкти господарювання торгівельної сфери та сфери ресторанного господарства вправі за власним бажанням продовжити використовувати для зворотнього зв'язку від споживачів усім знайому та звичну книгу скарг і пропозицій.

За матеріалами КМУ:

<https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-dku-provazhennya-torgovelnoyi-diyalnosti-ta-pravil-torgovelnogo-obslugovuvannya-na-rinku-spozhyvchih-tovariv>

*Постанова КМУ «Про внесення змін до Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів» від 06.03.2019р. №168.
Чинна з 13.03.2019р.*

Діють нові критерії для періодичності проведення перевірок Держпраці

27 березня 2019 року набрали чинності Критерії, оцінки ступеню ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів держконтролю за додержанням законодавства у сферах охорони праці, промислової безпеки, гігієни праці, поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення, зайнятості населення, зайнятості та працевлаштування осіб з інвалідністю, заходів державного гірничого нагляду Державною службою України з питань праці.

Це дасть можливість Держпраці та її територіальним органам запровадити ризик-орієнтований підхід до проведення заходів державного нагляду (контролю), а також забезпечити захист державних інтересів у частині належного рівня організації та здійснення державного нагляду (контролю). А також зменшити кількість і частоту проведення планових заходів державного нагляду (контролю) та створити умови для подальшого розвитку бізнесу.

Планові заходи державного нагляду (контролю) у відповідній сфері державного нагляду (контролю) здійснюються за діяльністю суб'єкта господарювання, яка віднесена до:

- високого ступеня ризику — не частіше одного разу на два роки;
- середнього ступеня ризику — не частіше одного разу на три роки;
- незначного ступеня ризику — не частіше одного разу на п'ять років.

Періодичність проведення наступного планового заходу державного нагляду (контролю) щодо відповідного суб'єкта господарювання відраховується від дати закінчення планового періоду, в якому здійснювався захід державного нагляду (контролю).

*Постанова КМУ від 06.02.2019р. №223.
Чинна з 27.03.2019р.*

РОЗ'ЯСНЕННЯ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ

Адміністрування

Для зручності: ДФС назвала ідентифікатори електронних 1-, 17- і 20-ОПП

Платники податків, які уклали з відповідним контролюючим органом договір про визнання електронних документів, подають через спеціалізоване клієнтське програмне забезпечення для формування та подання звітності до «Єдиного вікна подання електронної звітності» або інформаційно-телекомунікаційну систему «Електронний кабінет»:

- заяву за ф. № 1-ОПП (для юридичних осіб та відокремлених підрозділів) з позначкою «Відомості про особу, відповідальну за ведення бухгалтерського та/або податкового обліку» – за ідентифікатором **J1312101**;
- заяву про взяття на облік за неосновним місцем обліку за ф. № 17-ОПП – за ідентифікатором **J1312201**;
- повідомлення про об'єкти оподаткування або об'єкти, пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність за ф. № 20-ОПП – за ідентифікатором **J1312002**.

За матеріалами категорії 119.13 ЗІР

За неподання фінзвітності разом із декларацією штраф 170 грн

У разі неподання до органу ДФС фінзвітності разом з Декларацією (Звітом) як її невід'ємної частини, така податкова звітність не визнається податковою декларацією.

Тобто, неподання або несвоєчасне подання платником податку на прибуток (неприбутковими підприємствами, установами та організаціями) Декларації (Звіту), обов'язок подання яких до контролюючих органів передбачено ПКУ, – тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 170 грн, за кожне таке неподання або несвоєчасне подання.

Аналогічні дії, вчинені платником податків, до якого протягом року було застосовано штраф за таке порушення, – тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 1020 грн за кожне таке неподання або несвоєчасне подання.

За повідомленням ГУ ДФС у Харківській області: <http://kh.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/369973.html>

Чого й варто було очікувати: Звіт про управління статистичі не потрібен

Відповідно до Закону України «Про державну статистику», статистична інформація отримується на підставі проведених державних статистичних спостережень. Звіт про управління не є формою державного статистичного спостереження Крім того, зазначений звіт не входить до складу фінансової звітності, яка не є статистичною звітністю, але таке використовується для проведення державних статистичних спостережень.

Ураховуючи це, подання підприємствами звіту про управління на адресу органів державної статистики не передбачено.

Лист ГУ статистики у м. Києві від 25.02.2019р. №04.1-04/663-19

Коли все набридло: коротко про порядок припинення юросіб

Із метою підвищення обізнаності платників податків, ГУ ДФС у м. Києві пропонує орієнтовний порядок припинення юридичних осіб.

Якщо дуже лаконічно, то умовно процес ліквідації компанії можна поділити на такі етапи:

1. Прийняття рішення власниками (учасниками, акціонерами) компанії про добровільну ліквідацію компанії та фіксація такого рішення в протоколі загальних зборів учасників

2. Повідомлення органу, що здійснює державну реєстрацію (державного реєстратора, нотаріуса) про початок процедури ліквідації компанії

3. Повідомлення контролюючих органів про початок процедури ліквідації компанії

4. Виявлення кредиторів та повідомлення останніх про початок процедури ліквідації компанії

5. Продаж усіх активів компанії, задоволення вимог кредиторів, проведення розрахунків з власниками (учасниками, акціонерами) компанії у відповідності до розміру їх корпоративних прав, оформлення ліквідаційного балансу компанії

6. Закриття банківських рахунків компанії, отримання банківських виписок, анулювання свідоцтв, дозволів, акредитації на митниці, виключення з реєстрів, тощо

7. Проведення перевірки Департаментом аудиту ГУ ДФС у м. Києві або прийняття керівником рішення про недоцільність проведення перевірок.

8. Отримання від податкового органу та управління пенсійного фонду довідок про відсутність заборгованості по сплаті податків, зборів та про відсутність заборгованості зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а також страхових внесків

9. Передача до відповідної архівної установи документів, які підлягають тривалому зберіганню, знищення печаток, штампів.

10. Внесення до Єдиного державного реєстру відомостей про припинення юридичної особи.

*За матеріалами ГУ ДФС у м. Києві:
http://kyiv.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/372008.html?fbclid=IwAR1zXbl31ogO5AYtoYJW AuSI9tR1SkW2g6Kpp2v_VFzPQ9DDuld138ML9hl*

передбачених пп. 39.2.1.1 ПКУ, право власності на предмет (результат) такої операції перш **ніж перейти до такого нерезидента** (у разі експортних операцій) або перш ніж перейти від такого нерезидента (у разі імпорتنих операцій) **переходить до однієї або декількох осіб** і операція між відповідним резидентом та жодною з таких осіб не визнавалася платником податку контрольованою операцією, **така операція вважається контрольованою операцією між платником податків та таким нерезидентом, якщо особи**, до яких перейшло право власності (тобто, посередники у ланцюжку постачань від нерезидента до резидента або навпаки):

- не виконують у такій сукупності операцій істотних функцій, пов'язаних з придбанням (продажем) товарів/робіт/послуг;

- не використовують у такій сукупності операцій істотних активів та/або не приймають на себе істотних ризиків для організації придбання (продажу) товарів/робіт/послуг.

Платник - резидент, у цьому випадку, повинен подавати звіт про контрольовані операції.

І важливо те, що нова редакція пп.39.2.1.5 ПКУ втратила посилання виключно на пов'язану особу - нерезидента, та на даний час стосується будь-яких контрольованих операцій, які передбачені пп.39.2.1.1 ПКУ: **тобто пов'язаних нерезидентів, низькоподаткових, або з «безподатковою» організаційно-правовою формою господарювання.**

ІПК ДФСУ від 13.02.2019р. №513/6/99-99-15-02-02-15/ІПК, від 08.02.2019р. №446/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

ТЦО

Зверніть увагу: контрольованість операцій між резидентом та нерезидентом через ланцюжок несуттєвих посередників стосується не лише пов'язаних осіб

Із 01.01.2019 набрала чинності нова редакція пп. 39.2.1.5 ПКУ, відповідно до якої, якщо в ланцюгу господарських операцій між платником податків та нерезидентом,

Податок на прибуток

Довідка зустрічної звірки не панацея для підтвердження реальності господарської

Довідка зустрічної звірки контрагента-постачальника може свідчити про наявність саме документального підтвердження господарських відносин з платником податків і зборів, їх виду, обсягу і якості операцій та

розрахунків, що здійснювалися між ними, за умови, якщо така зустрічна звірка проведена з дотриманням вимог чинного законодавства, а наведена в ній інформація відповідає фактичним обставинам оформлених господарських операцій.

Така довідка є одним з доказів реального здійснення господарських операцій, проте не має виняткового характеру, оскільки реальність або відсутність реального здійснення господарської операції встановлюється контролюючими органами за наслідками комплексного дослідження цього питання з використанням також інших доказів та податкової інформації, отриманих у встановленому законом порядку.

ІПК від 22.02.2019р. №713/6/99-99-14-03-03-15/ІПК

Перейшли з єдиного податку на загальну систему: коли коригувати фінрезультат

Платник податку на прибуток, який перейшов зі спрощеної системи оподаткування на загальну, збільшує фінрезультат до оподаткування на суму доходу, отриманого як оплата за послуги, надані під час перебування на спрощеній системі оподаткування.

Для такого платника, який прийняв рішення про незастосування коригування фінрезультату до оподаткування на різниці відповідно до порядку, встановленого пп. 134.1.1 ПКУ, об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств є фінрезультат до оподаткування без його подальшого коригування.

ІПК від 06.03.2019р. №914/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

Недоамортизована частина ремонту орендованого ОЗ: у витратах в кінці строку оренди

При визначенні фінансового результату до оподаткування у витратах враховується недоамортизована частина ремонту орендованого основного засобу *по закінченню договору оперативної оренди*.

При цьому при визначенні об'єкта оподаткування платник податку – орендар на підставі положень абз. 4 п. 138.1 та абз. 3 п.

138.2 ПКУ має збільшити фінансовий результат на суму недоамортизованої частини витрат на ремонт/поліпшення орендованих основних засобів, визначеної відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, та зменшити фінансовий результат на суму недоамортизованої частини витрат на ремонт/поліпшення орендованих основних засобів, визначеної з урахуванням положень ст. 138 ПКУ.

За матеріалами категорії 102.05 ЗІР

Амортизації МНМА в декларації з прибутку не місце

ГУ ДФС у Полтавській області зазначило, що в рядках 1.1.1 та 1.2.1 АМ додатка РІ до Податкової декларації з податку на прибуток зазначаються різниці, які виникають при нарахуванні амортизації основних засобів або нематеріальних активів **без урахування амортизації малоцінних необоротних матеріальних активів**.

ІПК ДФСУ від 07.03.2019р. №938/ІПК/16-31-12-04-23

Курсові різниці за кредитом від пов'язаного нерезидента: Мінфін спростував фіскальний підхід

Представники Мінфіну повідомили: перекласифікація кредиторської заборгованості за позиками, отриманими українськими підприємствами від кредиторів-нерезидентів, що є асоційованими особами, **без їх згоди** в інструменти власного капіталу НП(С)БО не передбачена.

Тому, за такими операціями курсові різниці відображаються у складі доходів чи витрат.

Нагадаємо, що останнім трендом податкових перевірок фіноперацій платників податку на прибуток з їхніми пов'язаними особами – нерезидентами було повальне «знімання» витрат від курсових різниць за зобов'язаннями перед пов'язаними нерезидентами. Судову практику з цього питання ми аналізували в **Огляді законодавства за Грудень 2018 року на стор. 15**.

Аргумент ДФС у цьому питанні полягав у тому, що платник податку на прибуток та його кредитори-засновники є асоційованими підприємствами, та відповідно при веденні бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та визначенні курсових різниць, платник податку на прибуток має дотримуватись норм п.9 П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів». Тобто, в такому разі, на думку податківців, курсові різниці мають осідати не в доходах/витратах, а в складі іншого додаткового капіталу та відображаються в іншому сукупному доході.

*Лист Мінфіну від 01.03.2019р. №35210-06-5/6144,
лист ДФС від 12.03.2019р. №8008/7/99-99-15-02-02-17*

ПДВ

ДФС у своєму репертуарі: отримали від експедитора відшкодування за втрачений товар – нарахуйте ПДВ

Кошти, що надходять платнику ПДВ на його банківський рахунок як відшкодування збитків за пошкоджене або знищене майно (без урахування штрафних санкцій і пені), контролери розцінюють як компенсацію вартості такого майна, відповідно, вважають що отримувачу відшкодування потрібно включати його бази оподаткування ПДВ, і на дату виникнення податкових зобов'язань скласти податкову накладну та реєструвати її в ЄРПН у встановлений ПКУ термін.

ІПК від 19.01.2019р. №611/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

Зменшення ціни, якщо з дати ПН минуло більше 3 років, не вигідне нікому

Розрахунок коригування до податкової накладної, із дати складання якої минуло 1095 к.дн., не може бути зареєстрований в ЄРПН у зв'язку із сплином терміну, встановленого ст. 257 ЦКУ та ст.102 ПКУ, та відповідно не дає підстав для зменшення податкових зобов'язань постачальником, який склав таку податкову накладну, при зменшенні компенсації вартості товарів/послуг.

При цьому покупець таких товарів/послуг у випадку зменшення компенсації вартості товарів/послуг зобов'язаний визначити податкові зобов'язання з ПДВ на суму такого зменшення, використовуючи механізм, визначений п.198.5 ПКУ та скласти і зареєструвати в ЄРПН податкову накладну.

У разі збільшення суми компенсації вартості товарів/послуг у випадку, якщо з дати складання податкової накладної минуло 1095 к.дн., постачальник зобов'язаний визначити податкові зобов'язання з ПДВ та скласти і зареєструвати в ЄРПН податкову накладну за такою операцією. Така зареєстрована в ЄРПН податкова накладна є підставою для включення сум ПДВ, зазначених у ній, до складу податкового кредиту покупця.

ІПК від 05.03.2019р. №898/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

Працівник відшкодовує особисті телефонні розмови: є місце лише компенсаційному ПДВ

Якщо платник не може підтвердити виробничий характер телефонних переговорів або телефонні переговори проводилися працівниками в особистих цілях, то згідно з п.198.5 ПКУ роботодавець зобов'язаний нарахувати компенсаційні податкові зобов'язання з ПДВ.

При отриманні від працівника працівника компенсації вартості послуг зв'язку додаткового об'єкта оподаткування ПДВ не виникає.

ІПК ДФСУ від 12.03.2019р. №979/6/99-95-42-03-15/ІПК

Відсутність в ПН нулів у десятизначному ІПН покупця – податковому кредиту не загрожує

Алгоритм контролю реєстрації в ЄРПН податкових накладних/розрахунків коригування до податкових накладних не дає можливості реєстрації податкових накладних, у яких ІПН платника ПДВ не внесено до реєстру платників ПДВ, а наявність чи відсутність у податковій накладній перед

десятизначним ІПН нулів не впливає на її реєстрацію в ЄРПН.

Отже, якщо податкова накладна складена та зареєстрована в ЄРПН платником податку, то ІПН такого платника є актуальним. Наявність або відсутність у податковій накладній нулів, з яких починається ІПН платника податку, не заважає ідентифікувати здійснену операцію.

При цьому податкова накладна, складена та зареєстрована в ЄРПН платником податку, який здійснює операції з постачання товарів/послуг, є для покупця таких товарів/послуг підставою для нарахування сум податку, що відносяться до податкового кредиту (абз.2 п 201.10 ПКУ).

ІПК ДФСУ від 22.02.2019р. №701/6/99/99-15-03-02-15/ІПК

РК можна складати лише до зареєстрованих в ЄРПН податкових накладних

За операцією з постачання послуг платник ПДВ – постачальник склав податкову накладну, але така податкова накладна не була зареєстрована в ЄРПН. Після постачання послуг зменшилася сума компенсації їх вартості.

Такий постачальник матиме право зменшити податкові зобов'язання лише після реєстрації в ЄРПН покупцем (отримувачем) послуг відповідного розрахунку коригування. Причому, такий розрахунок коригування може бути зареєстрований в ЄРПН лише після реєстрації в ЄРПН постачальником податкової накладної, до якої він складений, та за умови, що з дати складання такої податкової накладної не минуло 1095 к.дн.

ІПК ДФСУ від 25.02.2019р. №729/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

Коли можна не виправляти іншомовне найменування товару в ПН

Якщо обов'язковий реквізит, який стосується опису (номенклатури) товарів/послуг зазначений іноземною мовою з причини неможливого перекладу з іноземної мови торгової марки або найменування товару на державну мову та з метою збереження ідентифікації такого

товару та це не заважає ідентифікувати здійснену операцію, її зміст (товар/послугу, що постачаються), період, сторони та суму податкових зобов'язань, то така податкова накладна виправленню не підлягає.

Крім цього, якщо обов'язковий реквізит ПН, який стосується повної або скороченої назви продавця/покупця відповідає назві, зазначеній в статутних документах таких осіб, або обов'язковий реквізит, який стосується податкового номера продавця/покупця, відповідає номерам зазначеним в Реєстрі платників ПДВ, із додатковим зазначенням числових номерів філії, то податкова накладна теж виправленню не підлягає.

ІПК ДФСУ від 19.02.2019р. №614/ІПК/26-15-12-01-18

При списанні товарної дебіторки нараховуємо компенсаційний ПДВ

Контролюючий орган в ІПК пропонує різні механізми коригування податкового кредиту в залежності від того, коли було сформовано податковий кредит за попередньою оплатою (вплинув такий податковий кредит на реєстраційну суму ПДВ чи ні).

Якщо платник податку при перерахуванні попередньої оплати за товари/послуги на підставі отриманої податкової накладної, складеної до 01.07.2015, сформував податковий кредит, але такі товари/послуги не отримані протягом 1095 днів, то у податковому періоді, в якому відбувається списання заборгованості, платнику податку необхідно відкоригувати суму податкового кредиту, сформованого при перерахуванні попередньої оплати за товари/послуги. Зменшення податкового кредиту у вказаному випадку здійснюється на підставі бухгалтерської довідки.

Якщо платник при перерахуванні попередньої оплати за товари/послуги сформував податковий кредит на підставі податкової накладної, складеної після 01.07.2015 та зареєстрованої в ЄРПН, але товари/послуги не поставлено, а тому вони фактично не використовуватимуться у господарській діяльності покупця, то у податковому періоді, в якому відбувається

списання заборгованості, платнику податку - покупцю необхідно нарахувати податкові зобов'язання з ПДВ за правилами, визначеними пунктом 198.5 статті 198 розділу V ПКУ.

ІПК від 12.03.2019р. №1012/ІПК/11-28-12-01-13

ПДВ-наслідки при постачанні/придбанні електроенергії: акценти в контексті реформування ринку електроенергетики

По-перше, постачальник універсальної послуги відображає ПЗ з ПДВ з постачання електроенергії за касовим методом, у тому числі при надходженні коштів від третьої особи, складає за цією датою ПН на споживача та реєструє її в ЄРПН.

Універсальна послуга – це постачання електричної енергії побутовим та малим не побутовим споживачам (пп. 93 п.1 ст. 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» від 13.04.2017р. №2019).

При здійсненні постачальником універсальної послуги операції з постачання споживачу електричної енергії (універсальної послуги) постачальник універсальної послуги зобов'язаний:

- визначити податкові зобов'язання з ПДВ за касовим методом, а саме на дату перерахування безпосередньо споживачем **або через будь-яку третю особу** коштів на банківський рахунок (у касу) постачальника універсальної послуги як оплату за постачання електричної енергії (універсальної послуги).

- скласти і зареєструвати в ЄРПН податкову накладну за такою операцією на споживача. При цьому така податкова накладна, зареєстрована в ЄРПН, є для споживача (платника ПДВ) підставою для нарахування сум податку, що відносяться до складу податкового кредиту.

По-друге, електропостачальник при поверненні суми передоплати, отриманої від неплатника ПДВ, складає і сам реєструє «мінусовий» РК, від платника ПДВ — «мінусовий» РК реєструє споживач.

Електропостачальник – це суб'єкт господарювання, який здійснює продаж електричної енергії за договором постачання

електричної енергії споживачу (пп.30 п.1 ст.1 Закону №2019).

У разі повернення електропостачальником суми попередньої оплати за електроенергію споживачу:

- неплатнику ПДВ, шляхом перерахування такої суми постачальнику універсальної послуги з одночасним її зарахуванням на особовий рахунок споживача (неплатника ПДВ), у електропостачальника коригування сум податкових зобов'язань у бік зменшення здійснюється на підставі складеного і зареєстрованого ним в ЄРПН розрахунку коригування до податкової накладної;

- платнику ПДВ, шляхом перерахування такої суми постачальнику універсальної послуги з одночасним її зарахуванням на особовий рахунок споживача (платника ПДВ), у електропостачальника та споживача (платника ПДВ) коригування сум податкових зобов'язань та відповідно податкового кредиту з ПДВ у бік зменшення здійснюється на підставі складеного електропостачальником розрахунку коригування до податкової накладної та зареєстрованого в ЄРПН. При цьому обов'язок щодо реєстрації такого розрахунку коригування в ЄРПН покладено на споживача (платника ПДВ).

*За матеріалами Офіс ВПП ДФС:
<http://officevp.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/371313.html>*

Рекламний податок на репатріацію

При замовленні реклами у нерезидента «репатріацію» доведеться сплачувати із власної кишені за ставкою 20%

ДФС нагадала, що резиденти, які здійснюють виплати нерезидентам за виробництво та/або розповсюдження реклами, під час такої виплати сплачують податок за ставкою 20 % суми таких виплат за власний рахунок.

Підвищена ставка податку на репатріацію та сплата його за рахунок замовника передбачена пп.141.4.6 ПКУ.

ІПК від 20.02.2019р. №642/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

ПДФО, ВЗ

Компенсація працівнику витрачених ним коштів на користь підприємства: ДФС за подблаг, Мінфін – проти

У разі дотримання вимог щодо підтвердження роботодавцем доцільності та обґрунтованості здійснених працівником витрат у зв'язку з виконанням дорученої йому роботи (трудової функції) виплачена сума компенсації за придбання товари (роботи, послуги) за рахунок власних коштів працівника на користь роботодавця **не є доходом працівника для цілей оподаткування ПДФО та ВЗ.**

Нагадаємо, що досі ДФС, попри наявну правову позицію ВСУ на користь платників податків, продовжувала надавати роз'яснення з фіскальними висновками (зокрема, лист ДФСУ від 16.07.2018р. №3136/6/99-99-15-02-01-15/ІПК).

Лист Мінфіну України від 26.02.2019р. №11220-16-63/5675

Видані працівникам подарункові сертифікати – їхнє додаткове благо

Якщо юридична особа надає подарункові сертифікати фізичним особам, то вартість таких сертифікатів включається до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку як додаткове благо та оподатковується за ставкою 18 % у джерела виплати з урахуванням вимог п.п. 165.1.39 ПКУ.

Тобто, оподатковуватиметься ПДФО та ВЗ вартість подарункового сертифікату у частині, що перевищує 25% однієї мінізарплати (у розрахунку на місяць), встановленої на 1 січня звітного року.

За матеріалами ГУ ДФС у Тернопільській області: <http://tr.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/372088.html>

ЄСВ

Працівник надав довідку про інвалідність не з початку місяця: ЄСВ нараховуємо за двома ставками

Згідно з абз.2 п. 8 р.ІІІ Інструкції про порядок нарахування і сплати ЄСВ від 20.04.15р. №449, нарахування юридичною особою – роботодавцем ЄСВ у розмірі 8,41 % здійснюється з дати встановлення групи інвалідності, але не раніше одержання завіреної копії довідки до акта огляду в медико-соціальної експертній комісії (далі – МСЕК), та закінчується датою припинення інвалідності.

Якщо працівник надав копію довідки МСЕК про встановлення групи інвалідності не з першого робочого дня місяця, то вимога щодо нарахування ЄСВ виходячи із розміру мінімальної зарплати, не застосовується.

Роботодавець нараховує ЄСВ на фактично нарахований дохід:

- до дати одержання копії довідки МСЕК – у розмірі 22 %;
- із дати одержання копії довідки МСЕК – у розмірі 8,41 %.

За матеріалами ГУ ДФС у Дніпропетровській області: <http://dp.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/370340.html>

Трудові відносини

Тато може, тато може все що завгодно...: керівник вправі виконувати функції касира

ДФС повідомила: норми чинного законодавства не містять заборони щодо виконання функцій касира керівником підприємства.

При цьому, при оформленні касових документів керівник має право підписувати касові документи окремо як касир, та як керівник підприємства.

Нагадаємо, що згідно з п. 45 розд. IV Положення № 148 установи/підприємства, штатним розписом яких не передбачено посади касира, виконання його обов'язків покладають на бухгалтера чи іншого працівника, з яким укладається договір про

повну матеріальну відповідальність, відповідно до письмового розпорядження керівника.

Керівник установи/підприємства визначає відповідним внутрішнім розпорядчим актом перелік посад та кількість посадових осіб, уповноважених підписувати касові документи, зазначені у розділах III та IV Положення № 148, задля забезпечення оптимального процесу документообігу та контролю (п. 45 прим. 1 розд. IV Положення № 148).

Тому, керівник вправі призначити себе уповноваженим підписувати касові документи. Головне, укласти в такому разі самим із собою договір про повну матеріальну відповідальність.

За матеріалами категорії 109.15 ЗІР

Менше мінімалки на випробувальному терміні можуть виплачувати тільки, якщо не виконано місячну норму

У період випробування на працівників поширюється законодавство про працю, в тому числі на оплату праці в розмірах, визначених угодою сторін, з дотриманням державних та галузевих гарантій з оплати праці.

Зокрема, до державних соціальних гарантій з оплати праці належить установлений законом мінімальний розмір оплати праці за виконану працівником місячну (годинну) норму праці. З 01.01.2019 р. цей розмір становить 4173,0 грн.

Відповідно до чинного законодавства мінімальна заробітна плата складається з основної (тарифної) частини заробітної плати (посадовий оклад, тарифна ставка) та додаткової заробітної плати (доплати, надбавки, виробничі премії, інші заохочувальні виплати).

Оплачують працівникам фактично відпрацьований час виходячи з посадового окладу(тарифної ставки) або залежно від виконання норм виробітку і відрядних розцінок з урахуванням підвищень, доплат та надбавок, передбачених чинним законодавством.

Отже, якщо працівник виконав місячну норму праці, йому мають нараховувати

заробітну з урахуванням різних її складових, передбачених умовами оплати праці, не нижчу від розміру мінімальної заробітної плати (4173, 0 грн.).

Якщо працівник виконав місячну норму праці, а нарахована йому зарплата є нижчою від законодавчо встановленого мінімального розміру, роботодавець зобов'язаний провести доплату до рівня мінімалки, і виплатити доплату одночасно із зарплатою.

Якщо працівник не виконав місячної норми праці, перебував у відпустці, працює неповний робочий час тощо. У цих випадках оплата праці проводиться пропорційно до виконаної норми праці.

За матеріалами ГУ Держпраці у Полтавській обл: <http://pl.dsp.gov.ua/archives/9090>

Право на «дитячу» соцвідпустку щодо дитини з інвалідністю є доки їй не виповниться 18 років

Право на соціальну відпустку на дітей, передбачену ст.19 Закону про відпустки та ст.73 КЗпП, залежить від віку дитини. Статтею 19 Закону відпустки визначено вік дітей тільки для такої категорії як «жінка, яка працює і має двох або більше дітей віком до 15 років».

При цьому вік дитини з інвалідністю, усиновленої дитини, дитини під опікою, дитини в одинокій матері (батька) цим Законом не встановлено, тому слід керуватися загальними нормами.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про охорону дитинства» та ст. 2 Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» дитина – це особа віком до 18 років (повноліття).

Тому, зокрема, одинокій матері право на таку відпустку гарантується до досягнення її дитиною 18 років.

Оскільки така відпустка є соціальною і надається щорічно в будь-який час календарного року, незалежно від відпрацьованого часу або дати народження дитини – до чи після, працівник також не втрачає права на неї в році досягнення дитиною граничного віку для її надання.

За матеріалами ГУ Держпраці у Кіровоградській облі: <http://kr.dsp.gov.ua/index.php/4209-so15-03-19>

Аліменти повинні стягуватись з уже виплачених боржнику сум лікарняних

Страхові кошти, у тому числі допомога по тимчасовій втраті працездатності, зараховані Фондом соціального страхування України на окремий рахунок роботодавця для здійснення фінансування застрахованій особі, не можуть бути спрямовані на виплату аліментів. Водночас, з суми допомоги по тимчасовій непрацездатності, виплаченій боржнику, стягнення аліментів повинно здійснюватися.

Таким чином, аліменти повинні стягуватись з уже виплачених боржнику сум лікарняних.

*За матеріалами Фонду соцстрахування:
[http://www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/publish/art
icle/963134](http://www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/publish/article/963134)*

Невикористана соцвідпустка на дітей підлягає компенсації при звільненні

Якщо працівниця звільняється з роботи у відповідному році і має невикористану соціальну відпустку на дітей за цей рік, їй має бути виплачена за неї грошова компенсація.

На новому місці роботи вона не матиме протягом цього року права на отримання додаткової відпустки працівникам, які мають дітей, оскільки така відпустка надається один раз протягом відповідного календарного року.

Нагадаємо, що ідеться про додаткові соцвідпустки на дітей, передбачені ст.19 Закону про відпустки та ст. 73 КЗпП.

За наявності декількох підстав для надання цієї відпустки її загальна тривалість **не може перевищувати 17 к.дн.**

За матеріалами ГУ Держпраці у Хмельницькій обл.: <http://km.dsp.gov.ua/news/380-chi-mozhe-pracvnik-otrimati-kompensacyu-za-socalnu-vdpustku-na-dtey.html>

Не хочеться, а треба: трудоголіків варто направляти у щорічні відпустки «силоміць»

Якщо працівник відмовляється використати надане йому Конституцією України та Законом України „Про відпустки” право на відпочинок (щорічну відпустку), то

роботодавець, оскільки рішення про надання чи ненадання відпустки належить тільки до його компетенції, має право в межах графіку відпусток, без заяви працівника видати наказ про надання йому відпустки.

Адже згідно зі ст.139 КЗпП працівники зобов'язані своєчасно і точно виконувати розпорядження (накази) роботодавця. За їх невиконання працівник може бути притягнений до дисциплінарної відповідальності.

Тоді як за ненадання відпустки працівникам, до роботодавця ризикує бути притягненим до фінансової та адміністративної відповідальності, зокрема, відповідно до абз.8 ч.2 ст.265 КЗпП штраф за це порушення - одна мін зарплата.

На цьому акцентовано увагу в листі Держпраці від 25.01.2017р. №828/4.3/4.1-ДП-17.

За матеріалами ГУ Держпраці у Кіровоградській обл.: <http://kr.dsp.gov.ua/index.php/4206-kr15-03-19>

СУДОВА ПРАКТИКА

Строк проведення камеральної перевірки щодо своєчасності реєстрації ПН/РК

Податковим органом була проведена камеральна перевірка платника ПДВ під час якої було встановлено порушення платником ПДВ термінів реєстрації в ЄРПН податкових накладних, що підлягають наданню покупцям - платникам ПДВ, за період з жовтня 2015 року по грудень 2015 року. На підставі складеного за результатами перевірки акта було прийняте податкове повідомлення-рішення про застосування до платника ПДВ штрафних (фінансових) санкцій.

Платник ПДВ звернувся до суду.

Так, суд першої інстанції визнав:

- у контролюючого органу були відсутні правові підстави для застосування до штрафних санкцій, оскільки не був розроблений порядок їх застосування;
- камеральна перевірка проведена податковим з порушенням встановлених строків та з порушенням предметності перевірки. **Термін реєстрації податкових накладних не є тим**

об'єктом, який підлягає вивченню податковим органом шляхом проведення камеральної перевірки, оскільки не є даними податкової звітності.

Суд апеляційної інстанції скасував рішення суду першої інстанції та прийняв нову постанову, якою у задоволенні позову відмовив.

Далі справа потрапила до касаційного суду.

При цьому Верховний Суд дійшов таких висновків:

- враховуючи наявність факту порушення платником ПДВ термінів реєстрації податкових накладних, складених після 1 жовтня 2015 року, контролерами правомірно застосовано штрафні санкції у відповідності до п. 1201.1 ПКУ, оскільки така відповідальність у вигляді застосування штрафних санкцій передбачена ПКУ;

- предметом камеральної перевірки, окрім питань правильності оформлення податкових декларацій, **можуть бути й інші питання, зокрема своєчасність реєстрації податкових накладних та/або розрахунків коригування до податкових накладних у ЄРПН.**

Проведення камеральних перевірок щодо своєчасності реєстрації податкових накладних та/або розрахунків коригування до податкових накладних у ЄРПН на підставі даних, що зберігаються (опрацьовуються) у відповідних інформаційних базах, та з урахуванням положень ст. 102 ПКУ, такою перевіркою може бути охоплено період в 1095 днів, що настали за останнім днем граничного строку реєстрації ПН.

Постанова ВСУ від 19.02.2019р. у справі №819/1569/16:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/79957119>

Наказ та повідомлення про податкову перевірку не є самостійною підставою для її проведення

Направлення платнику податків копію наказу про проведення документальної позапланової невізної перевірки та письмового повідомлення про дату початку та місце проведення такої перевірки не є

самостійно достатньою підставою для проведення податкової перевірки, якщо відсутня підстава, передбачена пп. 78.1.1 ПКУ.

Зі змісту пп. 78.1.1 ПКУ вбачається, що виявлені факти, які свідчать про можливі порушення платником податків податкового, валютного та іншого законодавства, можуть бути підставою для проведення перевірки лише у випадку, коли сумніви не усунуті наданими платником податку поясненнями та документальними підтвердженнями.

За таких обставин у контролюючого органу є право на оцінку наданих платником податків пояснень і їхніх документальних підтверджень. Якщо ці пояснення не обґрунтовані або документально не підтверджені, перевірка може бути призначена.

Отже, Верховний Суд прийшов до висновку, що лише дотримання умов та порядку прийняття контролюючими органами рішень про проведення перевірок, зокрема документальних позапланових невізних, може бути належною підставою для прийняття керівником податкового органу наказу про проведення перевірки.

Тлумачення апеляційним судом у зазначеній справі пункту 79.2 ПКУ як підстави для призначення перевірки є помилковим.

Ця норма лише встановлює особливості проведення перевірки, зокрема, підстави, які надають податковому органу право **розпочати** проведення документальної невізної перевірки.

Постанова ВСУ від 12.03.2019р. у справі № 807/1349/13-а:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/80388415>

Постанова ВСУ від 27.01.2015р. у справі № 21-425а14:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/43075087>

Штраф за несвоєчасну реєстрацію помилкової ПН, нажаль, норма

ПП «А» (позивач) було помилково складено податкову накладну та зареєстровано її в ЄРПН. Надалі (до початку перевірки) ПП «А» щодо цих помилкових ПН

здійснило коригування кількісних та вартісних показників.

Так як податкові накладні були зареєстровані помилково, ПП «А» (позивач) вважає, що відсутні й правові підстави для застосування штрафних санкцій за несвоєчасну реєстрацію помилкових ПН чи РК до них у ЄРПН.

Натомість ДФС (відповідач) при проведенні камеральної перевірки встановив порушення граничних термінів реєстрації ПП «А» такої помилкової ПН.

Судами першої і другої інстанції в задоволенні позову ПП «А» було відмовлено. Справа дійшла до Верховного Суду.

Вирішуючи справу на користь ДФС, суд касаційної інстанції зазначив, що:

1) при здійсненні операцій з постачання товарів/послуг платник податку — продавець зобов'язаний в установлені терміни скласти ПН і зареєструвати її в ЄРПН (навіть ті накладні, які не надаються покупцю) (п.201.10 ПКУ);

2) позивачем не заперечується той факт, що реєстрація податкової накладної відбулася з пропуском встановленого законом 15-тиденного строку реєстрації податкових накладних у ЄРПН;

3) **суд критично оцінює такі твердження позивача та вважає, що приписи ПКУ не містять норм щодо звільнення від відповідальності** за несвоєчасну реєстрацію податкової накладної в ЄРПН у разі подання розрахунку коригування до податкової накладної після закінчення граничного строку для реєстрації податкової накладної в ЄРПН.

*Постанова ВСУ від 26.06.2018р. №816/1990/17:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/74992331>*

Як довести бенефіціарний статус отримувача доходу-нерезидента: креативний погляд суду

Право на застосування зменшеної ставки податку, передбаченої відповідним міжнародним договором України, виникає, за умови одночасного виконання таких вимог:

- нерезидент є резидентом країни, з якою укладено міжнародний договір України;

- нерезидентом надано довідку (або її нотаріально засвідчену копію), яка підтверджує резидентський статус нерезидента в такій країні;

- нерезидент є бенефіціарним власником доходу.

Для визначення особи як фактичного отримувача доходу, така особа повинна володіти не тільки правом на отримання доходу, але повинна бути і особою, яка визначає подальшу економічну долю доходу.

При цьому суд зазначив, що чинним законодавством не встановлено форми документу, що підтверджує статус контрагента як бенефіціарного власника доходу, та який повинна мати особа на момент проведення виплати.

У момент виплати доходу достатньою підставою для застосування зниженої ставки податку є наявність довідки (або її нотаріально засвідченої копії), яка підтверджує, що нерезидент є резидентом країни, з якою укладено міжнародний договір України і така довідка видається компетентним (уповноваженим) органом відповідної країни, визначеним міжнародним договором України, за формою, затвердженою згідно із законодавством відповідної країни, і повинна бути належним чином легалізована, перекладена відповідно до законодавства України.

Але визначальною ознакою бенефіціарного власника доходу є не стільки юридичне право нерезидента на отримання такого доходу, скільки **право нерезидента визначати подальшу економічну долю такого доходу, право розпоряджатись таким доходом на власний розсуд, особиста зацікавленість нерезидента у такому доході.**

Фактичний отримувач доходу не має тлумачитися у вузькому, технічному сенсі, його значення слід визначати відповідно до мети, завдань міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування, таких як «уникнення від сплати податків», і з урахуванням таких основних принципів, як «запобігання зловживання положеннями договору».

Таким чином, термін «бенефіціарний власник доходу» є скоріше економічною категорією і **при визначенні статусу бенефіціарного власника, зокрема, має аналізуватись і фінансова звітність отримувача доходу**. Кінцевий термін для складання та надання фінзвітності може встановлюватися до 31 грудня наступного за звітним роком.

І, як зазначив суд, на момент виплати доходу можуть бути відсутні документи за поточний рік і при виникненні спору із податковим органом платник податку вправі надавати будь-які додаткові документи і докази, у т.ч., які були відсутні на момент виплати і були отримані платником в майбутньому.

Рішення Одеського окружного адмінсуду від 28.11.2018р. у справі №1540/4891/18:
<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78315075>

Акт звірки взаєморозрахунків – не первинка, але його підписання прериває позовну давність

У спорі за позовом підприємства-продаця до підприємства-покупця про стягнення суми основного боргу, інфляційних втрат та трьох відсотків річних за договорами про закупівлю продуктів нафтоперероблення Верховний Суд, серед іншого, надав цілісне правове розуміння такого документу як акт звірки взаємних рахунків у контексті його значення як доказу.

Коротко можна підсумувати наступні висновки ВСУ:

1. Сам по собі акт звірки розрахунків не є належним доказом факту здійснення будь-яких господарських операцій : поставки, надання послуг тощо, оскільки не є первинним бухгалтерським обліковим документом.

2. Підписання акту звірки, у якому зазначено розмір заборгованості, уповноваженою особою боржника, та підтвердження наявності такого боргу первинними документами свідчить про визнання боржником такого боргу.

3. Відповідно до вимог чинного законодавства бухгалтер, який підписав акт

звірки, має такі повноваження в межах здійснення ним бухгалтерського обліку та посадових обов'язків.

4. Підписання боржником (відповідачем) актів звірки взаємних розрахунків за відповідними договорами поставок, перериває перебіг строку позовної давності, та є вчиненням ним (боржником) дій, що свідчать про визнання ним свого боргу. У зв'язку з цим згідно із ч.3 ст. 267 Цивільного кодексу України, перебіг строку позовної давності після переривання почався заново.

Постанова ВС/КГС від 05.03.2019р. у справі №910/1389/18:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/80268095>

Для Вас ми завжди на зв'язку

Офис-менеджер:
+380 (44) 299 95 06
+380 (44) 299 96 06

Україна, м. Київ,
вул. Білоруська, 36 А,
2-й поверх, оф.204

info@keynas.com
www.keynas.com

Департамент консалтинга:
+380 (67) 321 46 80

